

„Narodni list“ izlazi svakega četvrtka
petje podne.

Ciena mu je na godinu 8 kruna, na se-
habe 4 kruna, pojedini broj 6 halara.

Uredništvo i uprava lista nalaza se u
Voloskom kbr. 8.

Narodni list.

Za oglase plaća se 10 halara po redak
na više puta po pogodbi.

Oglasi šljuz se na uredništvo lista.

Kukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani
listovi se ne primaju.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest telo bez kosti!“

Br. 2.

Volosko-Opatija u četvrtak 20. veljače 1902.

God. III.

Talijanske demonstracije proti Austrije va Trste.

A je to tako strahovito ča se je
ovi dni dogodilo va Trste, da nam v
ruke pero drhće, kad čemo da opišemo
one strahote. Fogisti su se borili za
pravednu stvar i sramota je od Lloyda
ki ni valje izpunil njihove želje. —
Lloyd je svoju nepravdu najzad uvi-
del i proglasilo se je, da se je skupil
takozvani mirovni sud, ki ima da stvari
u red postavi. Kako je židovska i Tali-
janom prijateljaka bečka „Neue presse“
pravo pisala, tu bi svaki normalni štrajk
imal da svrši.

Nego dogodilo se je protivno. —
Upravo u taj čas kad se je imelo sve
uredit, počeli su po Trste najveći ne-
redi. A ki ih je prouzročil? Talijanski
anarhisti i talijanski irendentisti. Oni su
huckali narod neka se opre soldatom,
oni su huckali ljude neka se nadalje
proleva krv. — Z banderom su prišli
vanka ti pogani irendentisti i kolikogod
su mogli kričali: — Via dall' Austria,
Abbasso l' Austria, Eviva l' Italia! To
donašamo mi iz nekih bečkih listova,
a osobito pak iz „Tagblatta“ nemškega
foja, ki se v Reke štampuje. A kada
su pali prvi mrtvi, onputa su irenden-
tisti važigali ljude i govorili njim, da
neka malo vide, kako ih austrijski sol-
dati maltratuju. To je ljude još veče
razjadilo i oni su na novo gledali kako
bi nastupili proti soldatom. Iz saliza
su zimali kamene i hitali ga mej
brizne soldate, ki nisu bili ničemu krivi
nego ki su morali vršit zapovedi. Ča
su njim ih davali njihovi zapovednici.
S tem je rasla mržnja mej pukom i
soldati — puk je proklamiral vojku i
oblasti. A to se je Talijanom otelo.
Njim je samo do tega, da puk omrazi
na našu Austriju, naše oblasti, našega
premlifostivega Cesara, pak da moru

onputa s njim vladat, kako te oni, tako
da kad bi njim skočilo u glavu dignut
Trst na noge za pripojit ga k Italiji
— oni bi našli celi narod pripravan
na rebelion. To je bila i sada njihova
pogana namjera i u tom su uspjeli. —
Oni su sada takovu mržnju ulili u
srea tršćanskoga puka proti našem
štatatu, da će vlada, kako se čuje, po-
staviti za gubernatora jednega generala,
ki bi imel svaki nered, ki bi se va
Trste pojavil, valje ugušit.

Talijanske novine, a ni Krstičeva
špadačera tega ne donasaju. Njih je
lepo ošibal rečki „Tagblatt“.

On se hvata osobito z rečkimi
listi. Za list „Voce del popolo“ govori
otvoreno, da je njegov dopisnik s Trsta
sigurno irendentist; ki svoj list navlaš
krivo izvješćuje. — Tako taj dopisnik
piše, da su demonstranti hodili po uli-
cama grada pjevajuć patriotičke pjesme.
„Tagblatt“ pak na to govori, da ta
Correspondent ima jako čudno mnjenje
o patriotizmu.

Mej najpatriotičnemi pjesmami au-
strijskemi je zasigurno ona: — Bože
živi! i Radezki marš! — „Tagblatt“
pita, ako je moguće da su oni, ki su
vapili „Abbasso l' Austria!“ i „Viva l'
Italia!“ pjevali po ulicama „Bože živi“
i „Radezki marš!“

On piše i proti Bilanciji ka da
nima kuraja stupit s istinom pred svet.
Sve te novine gledaju da pravo stanje
stvari prikrivaju i falsifikuju, a poslje-
dica toga je ta, da se tim načinom
toči u duše naroda otrov, ki mora prvo
al kasneje urodit zlim plodom. Zaludo
je lagat i varat. Irendentizam je tu. —
Ima ga va Trste, ima ga Pirano, va
Kopre, va Poreče i drugih talijanskih
mesteh Istra.

Naši su zastupnici od vavek ču-
nili svoju dužnost i upozorevali vladu
na tu pogibelj. — U ono vreme se je

pak s talijanske a i s nemško-židov-
ske strane naše deputate zvalo, da su
denuncianti, Danas pak i „Neue freie
Presse“, ta organ svih židova priznaje
da ima va Trste irendentizma. I sama
vlada je napokon došla do tega uvi-
đenja i poprimila najskrajnije mjere
proti talijanskim revolucionarcem. To
je pravo. Mi smo va Austrije i čemo da
ostanemo v Austrije. Zagušit trebe ire-
dentsku kačku dok je na vreme. Jedno
bimo preporučili našemu guvernau a to
je, da tu kačku ne počme opet gladit,
kako ju je do sada gladil, a našem
puku stavljamo na pamet sve to, da
se zna ravnat kod budućeh izbora. Ono
ča smo mi vavek govorili ispunilo se
je. Talijani delaju za Italiju. To se je
pokazalo ovi dni va Trste.

Obćeniti štrajk i veliki nemiri va Trstu.

I. Uzroci štrajka.

Prošli čedan dogodili su se va Trste
veliki nemiri. Za prvi put prišlo je mej
delavci Trsta do obćenitoga štrajka illi za-
pušćenja dela. Va arsenalu i na vaporeh
od Lloyda je va službe preko osamsto fo-
gisti. Svi ovi fogisti su se već na 1. o. m.
počeli bunit proti direkciji Lloyda i zaht-
evali su sledeće: 1) da se odpravi straža od
trih ur, ka fugisti moraju na lojdovih va-
poreh delat pokle su se celi dan namučili,
2) da se dopusti da polovica fogisti od
svakega vapora more po noće ostat na kraje
i 3) da va porta delaju samo osam ur na
dan. — Na prvo zahtevanje je direkcijska
od Lloyda valje pristala. — Na drugo ni htela
jerbo da goveran zahteva da moraju po
noće svi fogisti ostat na brode a na treto
ni htela pristat iz tehničkih razloga. Fogisti
su pak trdo zahtevali sve tri stvari pak su
radi tega sredu na 12. o. m. svih osamsto
pustili delo. Direkcijska od Lloyda je za tem
zela na njihovo mesto va službu drugi fo-

gisti najviše z Italije a 50 ih je poslala ma-
rina s Pala.

II. Obćeniti štrajk.

To je sve delavce va Trstu, ki su va
socijal-demokratskoj stranke jako dobro
organizirani i zmuštrani tako razjadilo da
su sredu večer zaključili pridružiti se fogi-
stom od Lloyda i svi čisto pustit delo. Na
ta način se je pripetilo da ni četvrtak jutro
na 13. o. m. skoro ni jedan delavac šal na
delo. Petak na 14. o. m. su se svi preko 5
tisud od njih skupili na 10 ur jutro pred
delavskom družinom pak su va kolonah mar-
širali na Korsu. Delavcem pridružili su se
valje tršćanski irendentisti, ki su pomislili,
da je sada prišla ura za oslobodit Trst od
Austrije. Ti irendentisti su najviše delavce
šuntali i bunili vrišćuć: „Abbasso l' Austria,
Viva l' Italia!“ i pevajuć talijanske pesme.
Na Korsu su kumpanija soldati i veli broj
puličaji nastojali, da temu silnemu svetu za-
preče put i da ga rastresu, nego ljudstvo
se je silom branilo: hitalo je va soldati i
puličaji kamena, drva, razbijalo je stakla
tako, da je na koncu morala vojaska a bujo-
netami potirat ljude ča. Okol jedanaestog uri
i pol jutro bilo je već opet sve mirno. Pri-
poveda nam prijatelj ki je petak jutro bil
slučajno va Trstu da je ta dan pred podne
izgledalo na „Piazza della Borsa“ i Korsu
kako da je bila vojaska. Po tleh ja bilo silu
kamena, krvi i palic. Upravu strašno!

III. Skupščina u „Politeanna Rossetti“.

O polne bila je puli direkcijska od Lloyda
sednica na koj je direkcijska odlučila da će
pristat na ono ča bude vrhu zahtevajući od
fogisti zaključil nepristizni sud od 6 ljudi
od keh će Lloyd imenovati tri a delavci 3.
Za podne na tri ure bila je va teatre „Po-
liteanna Rossetti“ delavska skupščina na
koj se je imelo delavcem javit odluku od
lojdove direkcijske. Na skupščinu je prišlo do
5 tisud ljudi.

Kupke teatra bilo je namešćeno neko-
liko kumpanij soldati. Kad je skupščina
svršila, narod je opet va kolonah vrišćuć

sam si izabrao oružje“, rekao je Böhme,
„oružje, koje jedino meni pristoji“ — i na
to je držal jedan lepi i pametni govor, tako
da mu je protivnik vas gaut najzad sti-
snul ruku i od tega časa bili su si oni naj-
bolji prijatelji.

Znal se snać.

Bilo to jednega letnjega dana. Sunce
baš fanjski pripeklo. Kumpar Zvane se pri-
pravio na put, da pohodi svojga sina, ki
mu je bival va jednom gradu. S početka je
hodil po malo, ma kad su mu ljudi po pute
govorili da neka gje slobodno brie, ako ne
želi zakasnit železnice, počel je bormo i
teč. Tako tečuć prišal je justo nekako na
vreme. Vas crljen i potan skočil je već zad-
nji hip va vagon, rastegnul se kako je dug
i širok po klupe i rekao: „Ah, sada neka
vozi makari k vragu!“ Malo va tem mu se
približil putnik pak mu rekao: „Ma znate
Vi kumpara, da bi se onput odpejali va
pakal“. A na to mu kumpar Zvane šbok-
nul: „Ma neka ne zamere, gospodine, ja
imam kartu i za nazad.“

PODLISTAK.

Svega po malo.

Skupil F. I.

Kako je dočekal jedan podešta
engleskoga kralja Jakova II.

Kad su domali ljudi od jednega ma-
njega engleskoga mesta, da će ih njih kralj
Jakov II. prit nać, otehi su da ga ča lepše
dočkaju. Za to su odlučili, da mu podešta
kako prvi gradjan drži jedan govor. — Po-
dešta je na to pristal; ma kako ni baš
mal dobro govorit, promil je gradskoga pi-
sara, da mu posapće kad ne bude mal na-
prvo.

Najzad je prišal kralj sa svum svo-
jum svejtum. Njegova prezenca je tako de-
lovala na podešta, da je brižen komac ven-
tural ove besedi: „Va... Va... Vaše Ve-
ličanstvo... Vaše Veličanstvo...“ Pisar
da mu da malo kuraja, šapnal mu je: —
Drite glavu drito kako čovek!“ A sru-
msni podešta je penovil s tresnem glasom:
— Drite glavu drito kako čovek!“
„Ča?“ rekao je kralj misleć da ni treba da
dobro čul. Šapnalac vas va straha kako će
to pasat reće malo podešta: „Ki vam je

vrag?“ A podešta na glas kralju: „Ki vam
je vrag?“ Pisar vas šipseran mu zavapije:
„Vi čete nas sve rovinat!“ I viš čuda! Po-
dešta vas pomučen je i te besedi rekao.

Sad je pak i kralj zgubil svoje strp-
ljenje. Vas jedan obrnul je podešte hrbat i
odjahal sa svujom svojtam, zač Jakov II. ni
poznal škerca.

Va potrebe dobar, ma va prodaje
drag.

Franački princ Klodvig obećal je sve-
temu Martinu va mesto Tours svoga konja
od gverci, ako bude vojaku dobl. — Kad je
bil neprijatelj potkunal, spravil se je doma
a s putem je prišal do kloštra svetega Mar-
tina. Žal mu je bilo svojga lepoga konja,
za to je ponudil onem od kloštra namesto
njega sto cekini, ali oni nisu mu oteli pu-
stiti konja za ti beći. Kad njim je privrgal
drugeh sto cekini, pustili su mu ga, a Klo-
dvig je na to rekao, da je sveti Martin „va
potrebe dobar, ma va prodaje drag“.

Nad mudril ga.

Va Engleskoj je bil jedno vreme zna-
meniti bogoslovac po imenu Dr. Barrons.
Jednega dana sretil ga je na pute neki

Lord Rochester, komu se je prohtelo malo
nažalit se s njim. On mu se duboko i fino
pokloni i reče: „Doktore, ja sam Vaš do
vrha od postola“. — Barrons mu odgovori:
„Mylorde, a ja Vaš do zemlje“. Rochester
nastavi: „Doktore, ja sam Vaš do središta
zemaljskoga!“ Barrons odvrti: „A ja Vaš
do antipoda!“ (Ljudi, ki bivaju na drugoj
strane od naše zemlje). — Rochester se ni
otel pustit šuperat nego nastavi: „Doktore
ja sam Vaš sve do najdubljeg kuta u paklu!“
— „Tu ča Vas ja pustiti, Mylorde!“ zabrusi
mu bogoslovac i naglo otiđe.

Jedan čudni duel.

Anton Vilim Böhme bil je predikač
na engleskem kraljevskom dvoru od god.
1705—1729. Osobito ga rado poslušala kra-
ljica Ana. Jedne nedelji držal je prediku,
al je neki gospodin od dvora mislel da va
njoj na njega šiba pak je to držal za osobnu
uvredu. On ga za to pozval na duel. Kape-
lan Böhme je valje na to pristal i tako su
odlučili, da će drugo jutro bit taj božji
duel.

Kako su se pak morali začudit sve-
doki i lekari, kad su videli kapelana va
ornate sa sv. Pismom pod pazuhom. „Ja

„Abasso l' Austria, Viva l' Italia“ šal po grada preko Korsa do vele placi. Ovdje je baš na početku Korsa puli Hotel Delorme bila postavljena jedna kompanija soldati ka je htela narod zaustaviti i razrest s bejnetami.

IV. Revolucijon: Vojnici pucaju.

Narod se je delom raztresal ale je po drugah kuntradah prišal na velu placu pak opet na početak Korsa tako da su soldati bili z jedne i druge strane zaprti od ljudi. Polovica kompanije soldati je na to učinila „kehr euch“ i obrnula se je proti onim, ki su prišli sa strane vele placi. Na jedanput počelo je proti soldatom letet kamenje kako grašica. Nadporučnika (oberlejtnants) Koepfl zadeli su dva kamika va pra i va glavu, tako da se je zrušil na tla. Svetina se je na to hitla na nadporučnika da ga zlostavlja a soldati su na to na komandu „Fener“ počeli na ljude pucat. Celi svet se je na to razbežal po postranskah ulicah i kuntradah.

Na prostore pred kumpanijom od soldati videlo se je na tlu četiri ubijena i puno ranjenih. Od ranjenih je nekoliko valje mrtlo. U isto vreme kada i pred Hotel Delorme pucali su soldati na ljude i pred starom Borsom. Jedna balota je treffila jednu divojčicu, ka je z jedne ponestri gledala za se na place dogadjaj uprav va glavu, tako da je valje mrtla.

U svemu govori se da je petak bilo ubijeno 8 ljudi a 22 teško ranjeno. Ranjeni su bili odušeni va špital, kamo je nahrupil silni svet da vidi i razpozna mrtve i ranjene.

Nakon tega žalostnoga krvoprolića svet se je razbežal po kuntradah. Pojedine kolone ljudi su po raznih kuntradah razbijale stakla, rušile ferale, važigale, gas tako da je zavladal meaj pukom silni strah. Sve butige, sve oštarije, sve kafetarije, svi apalti sve se je zaprlo. Neki od svetine hteli su porobiti zlatariju Janežić na Korsu, neki opet važat fabriku od hiri Dreher. Jedne i druge su soldati poterali.

V. Strašni čas.

Usted obćenitoga štrajka, kakovega ni došivel još ni jedan grad, svo delo je va Trstu počivalo. Va nijednoj fabriki se ni delalo. Ako su štrajkujući radnici doznali, da se va koj fabriki dela, valje su počeli va nju kamene hitat i tako su ju prišli da se je delo fermalo.

Petak i subotu se va Trstu nije štampal ni jedan foj jerbo su i štampadori pustili delo isto tako i sluge od tramvajia, pekari, misšri, kamarijeri u obće svi, ki od dela živa. Radi tega se tri dni ni moglo va Trstu dobit ni mesa, ni kruba, ni jedan vapor ni brod ni krceval ni škrcval; železnica ni zimala nego same putnike. Po noćeh dne 14. i 15. o. m. bil je grad skoro va podpunoj tmei ili škurine jerbo ni fabrike od gasa ni od elektriki nisu delale. — Z jednom besedom činilo se je kako da je sudnji dan.

Po noćeh od 14. na 15. o. m. bilo je u gradu dosti mirno. Celi dan 14. o. m. bilo je zaprti oko 100 ljudi. — Subota jutro prišlo je z Gorice va Trst osam kumpaniji soldati. Svi e. k. uredi bili su štraženi od soldati.

VI. Sjednica gradskoga zastupstva.

Za subotu o polne bila je sazvana sednica magistrata. Na istoj bil je kako zastupnik vlade kancelijer od governa Jettmar. Zastupnik Rasković (pardon Rascovich) napal je valje na početku sednice na guveran radi tega da je vojska pucala na ljude i nekoliko ih ubila. Venezian je predložil, da se imenuje odbor od 7 njih, ki će razvidet kako se je to krvoproliće dogodilo, da se ubijena pokopa na tročak od komuna i da se za njihove družine odluci pomoć od 10 tisuć krun.

Ti predlogi od šidova Veneziana su bili primljeni. — Na to je zastupnik vlade Jettmar htel govorit da obrani guveran proti napadajem Rascovicha i Veneziana nego galerija, ka je bila puna iredentista je počela tako larmat i šikat da ni mogal

sprogovoriti ni besedi nego se je sednica moralo dignut.

VII. Posle sjednice.

Dokle je trajala sednica su fakini po grade tekli po kačah da se stave vanka crne banderi kako za žalost radi ubijenih. Ki ni htel poslušat razbili su mu s kamenom stakla. To je bil, kako „Piccolo“ piše „lutto spontano“. Policija je bila prisiljena da takovu demonstraciju zabrani i zapovedela je da se crne banderi kače su bile sprave. — Malo ki je poslušal. Na mesto posluha padalo je na policiju s krovu od kuć kamene i opeki kako grašica. — Morala je prit na pomoć vojska. I na vojsku je svetina hitala opeki i zleboe, pak su soldati bili usiljeni da je sud ki je imel suditi o zahtevanjih lojdovoh fogisti dal fogistom pravo i da njim se je dalo sve ča su pitali. Okol šeste uri bil je opet mir.

Vojska i policija i žandarmerija su svejedno patrolirale po grade. Okol sedme uri i dalje je jedan nepoznati čovek va via Fontanone ubil z revolvera policajia Jakova Michelus otca troje dece. Po noći od subote na nedelju je bil skoro podpun mir. —

VIII. Obsadno stanje.

Buduć je svetina petak i subota kako pobesnila, rušila, razbijala i ubijala je ministarstvo dogovorno z namestničtvom proglasilo za Trst i okolici obsadno stanje kako kada je revolucija.

Nedelju jutro na osam ur bila je proglašena naredba ministarstva kojom se proglašuje za Trst obsadno stanje.

Jedna kumpanija soldati z jednem komisarom od policije hodila je po placah i po kuntradah. Tu je zatrubila trublja al zabubnjal tambur pak je komisar od policije pročital ministerijalnu naredbu kojom se proglašuje obsadno stanje. Nedelju ni bilo skoro nikakovega rebeljona. Za podne zakopalo se je prez nikakovega sproveda pale žrtve. Mogli bimo reć da su ovo bile ne dužne žrtve — jerbo su pale prez svoje krvinje.

Sve ove kumedijske, svi ovi nemiri va Trstu nisu bili ni pripravljeni ni učinjeni od delavci ki su samo hteli demonstrirat s tem da su pustili delo. Ovu priliku su pak porabili one crne duše od talijanskih iredentisti ja. Trstu oneh prijatelji našeh Kalabrezi i našega Sala, da jedanput opet demonstriraju proti Austrije i da pokažu svojoj braće preko mora, kako su oni pripravni i krv prolet za prit pod majku Italiju. Oni su misleli da je prišal čas da se oslobode od Austrije koju oni iz dna duše svoje mrze.

To dokazuju povici: Abasso l' Austria viva l' Italia ki su se neprestano čuli za vreme nemira. To dokazuje strast kojom su Talijani napadali na vojsku koja ni činila drugo nego svoju dužnost, to dokazuju svi znaki, da je cela kumedijska bila pripravljena od teh talijanskih iredentisti. Najbolje pak dokazuju Talijani s tem, da su va magistratu subotu o podne odlučili 10 tisuć krun za familije ubijenih. Morda od milosrdja napram poginulemu? A jok! Druga misal bila njim je pred očima. Još bolje pak dokazuje i to, da su nemiri trajali i napro, kad je već bilo sudjeno da fogisti dobiju sve ča su pitali i kad delavci nisu imel već nikakovega uzroka da demonstriraju. — Ovom prilikom pokazalo se je, kako i onega leta kad je Oberdank htel va Trstu abit našega Premilostivega Cesara i Kralu, da je iredentista va Trstu živa i da je svako vreme pripravna zdignut se proti našoj države Austrije. Ako naš guveran ni htel tega do sada videt mogal je osvedočiti se sada. — Mislite da će se guveran sada opameteti? Tararara! On će svejedno pustit da i napro iredentisti truju i šantaju narod proti Austrije i da verni slovinski pak nogami tlače. Neka guveran pazi da ne bude pokajan. —

Dopisi.

Iz Baške. Naša lpa kita domaćih mladića, sve momci od oka, priridili su nam ovoga mesopusta zabave, a kimi su nas lipo zabavljali i razveselili.

Hrvatska Čitaonica bila je nakičena i svakako naročena. Po tamburicah, ke su bile nakičene hrvatskom trobojnicom, prebirali su prsti naših mladića, da od miline njihovih glasi življe zakucaju i oživu naša srca. Svoja pra opasali su opet s hrvatskom trobojnicom, na kojoj je bilo zapisano slavno ime velikog kralja hrvatskog — Zvonimira.

Slika njegovog krunisanja, koja je visila u čitaončkoj dvorani, ime njegovo, ko smo čitali na prsih naših mladića zvalo nas je u onu staru, davnu prošlost. I naša je misal poletila onamo, gledali smo va duhu nekada složnu, nezavisnu i slobodnu veliku hrvatsku kraljevinnu.

Slavnih li vremena! Spominjali smo se onoga bogatstva i sreće svih Hrvati tako da nas je gorka tuga spopala, kada smo se sjetili va kom se kolu sada nalazimo va kolu naših krvnih dušmana, potlačeni i zatirani od gnjusnoga Talijana, ki nam gasi sve ono ča nam je častno i sveto. Ali ipak pogled na one naše mladiće opet nas je ojačal i osokolil i vidimo, da će se ipak istarski patnik osloboditi ovoga teškoga progrovanstva i nesnosnog zatiranja talijanskih ljudožderi, ki se još nisu nasitili nevine i ne dužne krvi istarskih Hrvati.

Liep, baš unesen je bil onaj pozdrav va kom se je izručila našem župniku i narodnom zastupniku veleć. g. Antu Andrijiću pjesma pripravljena za tambure od naših mladića: „Poputnica Zvonimira“. Svi smo ostali od suza ganjeni, kada je govornik sprogovoril g. zastupniku:

„Primi ovu skromnu pjesmu, koja ako i nije umjetnički dotjerana, al od srca je podana. Znaj, da onaj koji proganja hrvatsku pjesmu i Tebe proganja, da, on proganja i hrvatski narod za koga se Ti moraš boriti.“

Veliko je nastalo veselje, a pljeskanju ni bilo kraja ni konca, činilo nam se kako da pod pod nami propada.

Zalostno je bilo čuti, kako je naša mladost bila proganjana radi jedne hrvatske pjesme. Kravim srcem smo gledali kadi se oružjem miali zastražiti, a zatvorom uništiti našu hrvatsku pjesmu. Zar nije dosti da su već dvi žrtvi pale radi hrvatske pjesme, pak bi se htelo još prolići naše mučeničke krvi?

Va hrvatskoj Baški dopušćeno je vikati „viva Italia“, a zabranjuju se pjevati domoljubne pjesme! Kamo ćemo s tim doći? Naš puk je dobar i krotak, ma kad ga se bude dražilo on će ustati kako i lav da obrani ono ča su mu stariji ostavili.

Liepo su odigrali na tambure naši mladići sve pjesme, a od srca smo se nasimjali veseloj igri „Samo jedan par hlaća“. Ja neću nabrajat kako su nas naši mladići sve zabavljali. Da su sve učinili na veliko zadovoljstvo neka njim svedoče rieči, ke sam više puti čul: „kako su se mogli va malo vremena ovako lipo naučiti?“

A čuj me sada lpa moja mladosti! Gledaj i napred hodit s tim putem, s kim si i započela. Kada budeš ljubila ono ča je tvoje, kada budeš svoje znala štovat, vjeruj štovat će te i svaki tudjinac. Pjevajte, da složno pjevajte, moji mladići, jer tko pjeva taj zna ne miali. S vašim pjevanjem i tamburanjem vi ćete i nas razveselit, uz vsa mlada srca i naša stara življe će zakucat. Nikada ne zaboravite onoga mlaka, s kim vas je hrvatska mati odgojila, ne zaboravite ove prve hrvatske rieči ka je vaš jezik progovoril, a ta prva sladka i mila rieć je: majka. Da, osim one majke, ka vam je život dala i druga je majka, koja vas je u svojoj naručaji primila, koja vas dan danas svojim hranom hrani, zar ne, to je liepa naša domovina!

I ljubite ju kako virni sinu, s ljubavju joj povratite ljubav! Napredujte u tom svojem društvu, pak ćete se pokazat da ste pravi potomci onoga slavnoga i velikoga

kralja Zvonimira, čigovim se imenom vi ponašate, a ki je žarko ljubil hrvatsku domovinu.

Domaće viesti.

Obćinski izbori Volosko-Opatija. S pouzdane strane domajemo, da je c. k. kapitanat rešil talijanski reklam proti izbornim listam. Domajemo još i to, da je to rešenje takovo, da neće s njim talijanski kapobande Selo, Nino, Costantini i Puović, bit ni mrve zadovoljni. Dobro njim stoji! Terali su lešicu pak su sterali vuka. Uled tega rešenja je našoj domaćoj stranke osigurana pobjeda. Svi izbornici, ki imaju pošteno srce i malo ljubavi do ove naše obćine; svi ki imaju pravo glass a neće da Talijani našu obćinu hite a remengo kako su hteli opatijski kazini, svi neka se slože s našom strankom. — A naša stara vernu vojska neka bude pripravna za dan izbora. Neka ne fali njeđan, da tako pokažemo talijankem gladom, izdajcam i propalacim, da nas ima dosti za potuć deset puti toliko kalabrent.

Osobna viest. Gospodin Hilarij Vodopivec do sada c. k. porezni nadzornik u Voloskom bijaše imenovan višim poreznim nadzornikom.

Nadvojvoda Rainer slavi ovih dana svoj zlatni pir. U Beču i na dvoru prave se velike priprave za proslavu toga jubileja.

Leva na Voloskem, va Podgrade, va Cresu i va Krke. Na Voloskem će bit leva ili novačenje na 26. marča 1. i 2. aprila. Va Podgrade 13. i 14. aprila. Na 26. i 27. marča bit će va Krke a na 29. marča va Cresu. Ala mladići — kega toka.

Rečki Talijani i urednik „Tagblatt“. Na pust u večer bil je va rekem teatre maskirani ples. Na ta ples prišal je i urednik nemačkoga lista „Tagblatt“. — On je mirno sedel va jednoj lože kad na jedanput ti pridu k njemu dve maskirane ženske, ke su ga po malo zmamile, da priđe vanka iz lože. On ih je poslušal, i kada ti temu ne beše, počele su ga napadati i svakakove uvredil na njega litat. Nego to još ni sve. Na jedanput su skočili van iz jednoga kuta neki mladići, ki su onupu nasrnuli na urednika nemačkoga lista i počeli su ga s matufani tuć.

To su oni učinili za to, zaš da je on uvredil rečke ženske — Rečice. Sve se to nas ni malo ne tiče. Mi smo posvem ravnodušni napram celoj toj kumediji, ale sa svem tem ne moremo od manje učinit, da ne opazimo ovo: Ako je istina da je gosp. Brehmer urednik nemačkoga lista napal jest nekeh rečkih žen, te ženi će svakako imet kega blizega, ki će njihovu čast obranit. Ako su ostali natač urednika „Tagblatt“, oni su to morali učinit vane, na ulice a ne va jednem kazalište. Morali su storit onako kako su i naši više puta učinili s onem poznatim izdajicom va ženskeh mudandah. Nego Talijani su svagdere jednaki. Kukavice su i strašljivci, pak za to se sakrivaju, kako Greci, za kantuni od kuće, da moru onputa iz busije navalić na čoveka. Svakako to je ružno i nesposobno, a još je ružnije i nesposobnije to, ako se zame u obzir okolnost da je Brehmer va svojem liste već nekoliko puti pisal proti nam a s prilog Talijana, keh ovde ni nema. G. Bremeru prušena je prilika da razmišlja o zahvalnosti kalabrezičkih bandita.

Znateljni smo, ako će i ovo štampat Kristić va svojoj „teti“ kako dokaz vele ljubavi i prijateljstva dvih „kulturnih i prijateljskih naroda“.

Legin tanac va Lovrana. Kako smo javili, talijansko društvo „Lega nazionale“ ko je naspereno proti nam, proti svim Slovincem i proti Nemcem imelo je neki dan va Lovrane tanac ki je bil pravi flaško. — Ta flaško svrāl se je, da smeđulje ne more. To ćemo dokazat. Neke dve lovranske gošpe su dobile poziv za tanac, ale ih je bilo sram poč pak su odlučile nikamo ne poč. Nego, su bile jako kurioze za videt, kako će se sve to svrāt, i za to su se dogovorile, da bi dobro bilo da gredu va salu malikarane, da ih ni jedan ne pozna.

Za dopust su bile već pitale nekeh od

komiteta, i kad je bilo u vešer prikazala su se pred vrata od tanca i otale su veselo puzar. Kada ti tanca ne bilo, skoči na jedanput Kukuma, ki je bio isto od komiteta vapjuš da neka se ih ne pusti unutar. Sad je nastal batibeko mej Kukumom i onem od komiteta, ki su onem maskarom bili rekli, da te moć priti na tanac. Nego one maskare su morale poć doma.

Meštar Lenac je bil tako jedan na Kukumu, da ti mu je zabrusil ravno u nos: „Cel dan ste se kvezil doma, a sada bite nam otel zapovedat.“ Nekoliko vremena za tam pridru četire maskari. Kad ih je Kukuma videl, rekao je: „Pustimo ih pasat! Na to su skočili drugi od komiteta, a mej njimi Blejamin i Ferdinando: Aj poboštrić nete poć večeras nutar. Kada nisu smelo one prve, ne smeju ni ove. Na to je nastal celi pandemonio i dve od oneh maskar su sle vaje ča. Kukuma je pak jednu maskaru čapal i zavapil: — Questa la deve entrar — zé mja moje e fija. Na to Blejamin i oni drugi skoče kako pasi: — No, no e no — pak Bog! Neka znamu maskaru ako te poć nutar. Kukuma se je onputa razjidi i zavrišćal: — Anka mi comando quá qualche cosa! A Ferdinando orjen kako rak: — Lei la comandarò un corno... A Blejamin: — Qua comandemo noi, lei la vadi comandar in tel organo. A kći od Kukumi sva zelena od jada zavapila proti Blejaminu: — Quando saremo fije de caligheri, allora se lassaremo comandar de caligheri“. Ste ju čuli malu šperlentica! Ča j' pozabila da njoj je otac prišal va Lovran vas razkinjen s klobukom v ruke, a va klobuke jedan mastan koletičina. To mu je bila sva dota a klobuk — valiza. Ča je to pozabila? A Blejamin? Neka ga malo vidi, kada stavi on triangul na glavu, pak mundura i onu sablju za pas! Ga je lepo i videt — mane je malo mar — ma jur ga je koliko toliko lepše videt nego Kukumu.

To se razume, da se je Blejamin na to razjidi i od jada hitil je na stol 5 fjinu i to da pokaze, da on ni nikakav caligher i pobral je sila i kopita — e via là. — Tako se je svrižal ta nesrečni tanac od Legi va Lovrane.

A da nesreća biće veća ilo njim je zgubljeno 30 fjinu. Već su deset paket od lojenice pošpandali išćući ti beći ale nisu ih nikako mogli nać. I Krstić je bil ovi dni va Lovrane s jednim velim feralom, ma ih ni nikako mogal nać. Ki zna kamo ih je kurenat nesal — con ste piove...

Govori se, da su Kukumu drugi dan peljali va Trst va ošpital.

Neki govori, da ga je pas ugrizal za nogu, drugi govore, da se je sam ugrizal — inšoma ćemo čekat, dokle nam telegrafaju s Trsta.

Krešin. Krstić zmera va jednoj svojoj špuđacere proti jednom sudcu da je Krešin. Mi pak ki poštujuemo svaku oblast protestiramo proti takovom izrazom. Čemu vodi to smradno napadanje, danas na sudce, sutra na crkvu itd.? K anarhizmu vodi to, za to ako se danas jutra va našeh krajeh pojavi kakov Bresci, ale Luccheni, to će se imet va dobrem delu zahvalit ovakovoj štampe, ka riga svraga zla proti crkvi, i ks čak i sudce nazivje da su Krešini. Ako je on sudac, koga Krstić misli Krešin, ča su pak oni ki potvrde njegove sentenci? Ča je već pozabil na oneh 200 krun od dra. Pošćia? Brr! Salo — prez soli!

Kašalj va Lovrane. Lovran vam je bil ovi dni kako pravi ošpital. Kamo god ste šli, tu niste čali ako ne kašljat i kihati. Ovi dni se ni va Lovrane drugo ni pilo ni jilo, ako ne šalamar, uje od lieini i senu i manu. Same kamanili se je prodala vreća i pol. Sve gospe i frajzi su bile jako namorne i riskaldane. Ča ne će! Kad je bil bal od „Legi“ bila je garderobica jednu miju dugo od salfi kade se je tancalo. Sada pomalite one brizne ženske svud se va takovoj garderobici i poć onako lahko obučene na mrzli znak, morale su se prehladit. Ča ni mogal on šegavi komitat pripraviti jedan kus garderobe kašdogod bliše! Ah! povero mondo! Inšoma pravo je rekao on mladi Vološćak prez mustać: Chi vol veder

stupidesi, che l'vada al ballo della „Legia“ va Lovrane. Po raka — el ga rajon!

Hrvatska gimnazija va Pazinu. Sva areda da imaju va Trste mužariolu talijanski foji a la „Piccolo“, zać mi nami ne znamo, kako bi brizni Talijančić pogutnuli onu šuknu pilulu glede pazinske gimnazije. To je šaško, kakovega moru doživjet samo onakova političke nišćice, kakove su to Rizzi, Benati i drugi. Da se popravi ča se popravit da, naložili su svojevnu furicu Krstiću, koga oni plaćaju, da on napiše ča god va obranu njihovnu.

I va istinu furisac je va zadnjog špuđacere neć takovega i napisal, ale žalostna je i tužna ta njegova obrana. Mi čemo se s istom malo pozabavit.

On nam poveda da su upravo Rizzi i Malfatti sa svojem giasti odhćili, da se slovenska gimnazija va Celju premesti va Maribor. Oni su s tem pomogli Nemcem, da je prišo na njihovu. Mi to sve znamo, za to nam se još i smešnja' čini batoška, ku su ti brizni Kalabrezčić dobili od oneh isteh Nemac, ki su njim onako lepo okrenuli ledja, kada se je radilo o našoj gimnaziji u Pazinu.

Ter smo mi vavek govorili, da se va Beću i Nemci i Slovenci s Talijani igraju, kako s Puncinellami. Nego Krstić se tješji — on poveda, da će stvar doć pred parlament pak da te onputa nemaški klerikalci (sada su mu na jedanput ti klerikalci dobri) morat glasovat za to da se hrvatska gimnazija premesti iz Pazina.

Mi mu pak već sada javljamo, da to će se dogodit onputa, kada budu staroj Jambrozije narasli zubi, a mej tem mi mu poručujemo, da kad bi lepo parlament i glasoval, da se naša gimnazija makne s Pazina, uza sve to još ne bi zadnja bila rečena. Tu ima i vlada svoju besedu — i prvo nego bi se dala na premešćenje jedne gimnazije bi celu stvar nekoliko puti dobro i to jako dobro promislala. To vredi i za gimnaziju va Celju. Nego nas zanima neć drugo, ča je tom prilikom Krstić napisal. On piše va tem istem članku (Premaglo veselje — slabo veselje) da Rizzijev predlog bi bil nepravedan samo tada, kada Rizzi ne bi priznal pravo na hrvatsku gimnaziju Hrvatom, pak da bi bil predložil ubinude hrvatske gimnazije. Tega da Rizzi ni predložil, nego u svrhu da Slovenci va Istre moru koristnje i udobnije upotrebit tu gimnaziju, on je samo predložil premešćenje gimnazije od Pazina va Kastav ili Volosko — za ča ako ne drugi a to barem mi va Livurnije va prvem ređe bismo morali bit jako zahvalni.

Čovek ne bi mogal verovat, da je to Krstić napisal. A ipak su to od prve do zadnje njegove besedi, a ki ne veruje neka zame v ruku zadnju „tetu“ pak će se o tem osvedočiti. Dakle Rizzi bi bil nepravedan, kada ne bi bil priznal da Hrvati va Istre imaju pravo na hrvatsku gimnaziju. — Od tega sledi, da hrvatskoj gimnazije je v Istre mesto, a mesto njoj more bit samo onda, ako ima va njoj Hrvati, ki će se s takovom gimnazijom moć okoristit. To je kako dan jasno, i po tom je Krstić i opet svečano priznal, da v Istre ima Hrvati. To je jedno. Drugo je još važnije.

Krstić piše, da je hrvatska gimnazija va Kastve ale na Voloskem, da bi Slovenci Istre mogli koristnje i udobnije upotrebit tu gimnaziju.

Po tem i sam Krstić želi Stovincem — hrvatsku gimnaziju! — Ča te na to oni njegovi mački, ki neta da znaju za nikakovo hrvatstvo. Prvo njim je svega zla zrigal, a sada ti njim na jedanput kalumuje — hrvatsku gimnaziju. Pak da ga čovek ne bi potegnul za ono smradno salinet! I kako da mu ni to ni dosti, on još govori, da „barem mi va Livurnije va prvem ređe bismo morali bit jako zahvalni, kad bi ta gimnazija prišla va Kastav ale na Volosko. Dunke svi bi mački od Livurnije morali bit jako zahvalni da dobiju hrvatsku gimnaziju, va koj bi se usgajali to se zna va hrvatskem jeziku!

Kako da se to tumači? — Čete videt vraga, da se Krstić s ovem lasti Hrvatom, da ga opet zamu va svoj partić, s kega su ga onako proterali!

Ale pak je on tu celu meškulančiju napisal pod onom starom, ka govori, da kega Bog hoće da pokara, da mu najprvo pamet zame.

„Neus freis Presse“ piše va broje od utorbu, da se tržćanski Talijani moraju bliže stinat k Austriji ako te da grad Trst proćave kako treba. Talijani ja moraju znat da oni nimaju samo pravicu da ih Austrija pomaže nego da oni imaju prama njoj i dužnosti.

Takove lekcije ni nam Hrvatom nikada ni jedan davat, zać nam ih ni bilo za potrebu, pošto su Hrvati od vavek bili dobri Austrijanci i vjerni pođaniki svojem cesaru. To neka si zapamte naši mački, pak neka se znaju ravnat, kada im Krstić pride pred vrata da glasuju za Benattia ale pak za kakovega drugega iredentista.

Ondriček glasoviti česki umjetnik na guzlama igrati ča danas u vešer u kazalištu „Stefanija“. Tko hoće da se naužije božanstvene muzike brata Slavena neka večeras dođe u kazalište. Sve svjetske novine se slažu u tome, da mladi Ondriček kao umjetnik ne zaostaje ni malo iza glasovitoga svoga imenjaka, koji je i lani u nas igrao i polučio veliki uspjeh.

„Pjesma hrvatskoga naroda“. U ovaj čas stigla nam je knjižica pod gornjim naslovom. Pjesmu je tu izpjevao V. Primorac a izdao ju naš omiljeni pjesnik R. Katalinić Jeretov. — Čisti prihod namienjen je našoj družbi. O samoj pjesmi, koja je jedna od najljepših patrioćinih pjesama naroda našega progovorit čemo drugi put.

Za sada ju preporučamo svim rodoljubima. Stoji samo 30 novčića a može ju se dobiti kod g. V. Cara Emina u Opatiji.

Pjevanje „Lovoraa“. Danas u četvrtak na vešer imaju u običajnu uru vježbu g. pjevači. Do viđenja! O d b o r.

Boja va Trste. Iz Beća je prišal va Trst boja, da bude valje pripravan obesit svakega, kega odsudi prieki sud, ki je proglašen nad Trstom i okolice. Valja naime znat, da svaki zločin, ki bi se od proglašenja toga prekoga suda va Trste dogodio podpal bi pod taj sud, ki naglo sudi. Tu nima apela, nego kega na smrt odsude, tega valje boji zručet, tako da 2 uri posle sentenci mora bit obesen.

More se odsudjeniku dat još jedna ura da se s Bogom pomiri. Strašan je taj sud.

Balota numero uno morala je bit ona ku je Salo imel na dan pusta. Barem tako mora sudit svaki, ki pročita „onu njegovu blezgariju“: „Odziv bojnoj trublji“ va zadnjog špuđacere.

Va tvojoj pijanoj blezgarije piše da je videl na čistu sreću vešer kako su se Hervati va „Zore“ v Opatije sastajali na dogovor zaradi izbora. Siromah ona žbornija ku je na pust čapal još mu šumi va glave pak je onako va pijanstvu „sanak snio u sanku vidio“. Morate znat da je Salo bil na pust v noć va Stefanije. Nekako je pobegal nutar prez platit entradi. — Va jednom kantune je našal ženu od onega kućera prez konji pak je celu noć čakulal, da ga ni nijedan ni pogledal. A pil je brate na račun Costantina, da je sve puklo. Popil je toliko da se je na koncu koneca zvalil pijan pod stol kako jedan Turpoljac a očali su mu zleteli pet metar dugo. Neki Nemci su se za tem stavili okolo njega pak su mu zakantali „miserere“. Kasno jutro je šal Salo iz Stefanije s tejkom tikvom put Voloskega. Tu je negđere valjda puli Rižota zaspal, pak je sanjal ono ča je va špuđacere napisal. — Videl je svi svoji neprijatelji kako se va „Zore“ skupljaju, kako drže knužil, za svem tem da su neki bili v Ike, neki puli Mihotić, i čul je ča su govorili va „Zore“ kade ni bilo nijednoga. — Onputa se je na jedanput malo zbudil, pak se je spametil da je jutra četrtak. Ah, rekao je, jutra će priti vanka „Narodni list“, pak je napisal ča mu se je sanjalo. Jutra dan kad je pročital „Narodni list“ je nastavil pisat kade je sredu na žbornije finil. Napisal je da do pred sedam let ni se znalo za hrvatstvo na Voloskem. Bum Salo! A pred 10 let je Bjor Kalisto pred kafetarjom zakantat: „Mi smo braća hrvatskog, sinci, ple-

mena“. A ki je Salo pred 25 let na Voloskem znal talijanski? reci malo! Ti neznas zać si onputa bil pater Lisiriti, ma znamo mi. Ča je morda mat od tvoja prijatelja Jerolina znala jednu benodu talijanski? — Reci, Salo, sram te bilo! Ča mi prihajš van s tvojem patrijarhom, ki je va Padove postal „italianissimo“. A kade je Padova znaš Salo? V Italije! Znaj Salo jedanput za vavek, da mi nećemo Costantina za našega podestu zać imamo domačeh ljudi ki su ti nam puno više vredni nego on. Ako ćeš ga ti imet „per forza“ za podestu staviga za pođešta va mačjoj kule puli Matulj. — Ako su naši kmoti va Pazino i Buzete stavili za pođešte naše Trinajstiće, prave istarice korienike, senjal da nisu mej svojem imeli nijednoga boljega. A mi ih hvala Bogu imamo. — Salo piše da mi na Voloskem nimamo hrvatske zajika. On je svako malo puli Mužigic pa neka ih pita malo kako one govore, seguro ča mu odgovorit da „hrvatski“, zać drugučije ne znaju. A vendar se one drže da su „italiane“. Lisiriti se javi, da smo mi rekli da je Bog i pravedna stvar s nami zać da je temu tako da on nebi prvi veroval više na božanstveno biće. O Jezujta! Kako da sada va Boga vjeruje! Njemu su beći Bog, čast i domovina. Za beći je prodal svoju narodnost, za beći zatajil je svoju ženu, za beći se spravil s jednom starom babom, za beći je vredan storit i takovo delo za ko se gre va perzun kako je to rekao c. k. kapitan Fabiani. Takovo stvorenje ne spada va nijedno pošeno ljudsko društvo i ki se s njim družil pokazuje baš da je manje pošten nego on sam. Za njega ni drugo nego pisat Campitellu da mu pošalje još pet fjinu za jedan rivoher pak si razmrekat možjani. Aš tu kapio Salo?

Za družbu sv. Cirila i Metoda za letru poslal nam je g. Blaž Franjola iz Amerike putem veleuč. g. dra. Lovra Matić u Trstu k 13'49. — Anton Rievac u Opatiji daruje družbi k 2'20.

Nadašje sabralo se na obiteljskom plesu u Baderni kod g. Vičića Adolfa trgovca k 12 za podružnicu u Baderni, a k tomu darovao velč. g. J. Marok k 1. Ukupno k 13 koji su uloženi u Baderansko društvo za štednju i zajmova.

Gosp. J. Miran izručio g. blagajniku iste družbe k 6'20 i to k 4'20 kao čisti prihod zabave od 8. 2. ostalih k 8 sakupio dne 10. 2. u Zori među prijatelji a darovao gg. A. Rajčić, J. Miran, I. Junaš, C. Širola, I. Letiš, A. Halanaka, Iv. Letiš i Milan Kundić svaki po 1 k.

Nadašje su darovali: Bačić Anton obć. tajnik u Ičić fil. 75, Blagar Ivan, Žudlić Josip, Juraga Josip, Pošćić Josip, Andrečić Josip, Trinajstić Ludvig, Sever Fran Josip svaki po 1 krunu. Ukupno 7 kruna i 75 h. Živili darovatelji.

Nadašje sakupilo se prigodom vječanja g. Viktora Srđoć-Marinić iz Matulji za gospodjicom Aleksom Vlah iz Trunji kod g. Ivana Vlah-Vičić k 3'10. Na piru Mata Derendinović u Jurandvoru (Baška) uz polikih „Živila Hrvatska“ sakupljenih k 3. Na piru g. Frana Grgruline iz Erguda za gospodjicom Marijom Mandić iz Perenići sakupilo se je k 18 za družbu. Živili mladenici! Živili svati!

Gosp. Matko Brajša predao nam je k 9'06 sabranih na čistu sreću od gospodjice Mimice Babić iz Markulini br. 2 u veselom društvu Matuljana i Vološćaka kod Lizića Sinčića. Za dobru ruku družbi darovao: Marija Mender, Marija Anićić, Antica Lade, Katica Mikulčić iz Poljan svaka po 1 k. Živili darovatelji!

Za dječko pripomoćno društvo u Pazinu primili smo od veleč. g. Mihovila Barbić u Poljanah k 7'20 sakupljenih u veselom društvu u kući Josipa Dobrec prigodom krštenja prvorođenoga mu sina Antona Frana.

Dopisnica uredništva.

Gosp. D. Vaš dopis „Zabava u Zemetu“ stigao za ovaj put prekasno, pak vam uz najbolju volju ne možemo ugoditi. Bit će drugi put. Živili!

Čitovanje.

Na zahtjev izpravlja podpisano, da g. Fran Josip Sever c. k. kancelist u Voloskom nije pisac članaka što se u „Narodnom listu“ štampaju proti osobi g. Uga Wontschina, niti on sa tim člancima stoji u ikakvoj svezi. Ako mu koji to spočitava čini u sotočskoj nakani da mu neudžnomu naškodi kod predpodstavljenih mu oblasti.

Volosko-Opatija, dne 18. febr. 1909.

Uredništvo.

Razne vesti.

Strahovit potres. Na Kaukazu u okružju grada Šemaha bio je ovih dana strašan potres koji je razorio 34 sela. Ljudi je poginulo oko 9000. Kod sela Maraza otvorila se zemlja a iz strašnoga jaza suklija neprestano dim i razlijeva se goruća lava.

Zrakoplov (balon) s kem se da ravnat. Već puno let razbijaju si učenjaci glavn, kako bi učinili jedan zrakoplov (balon), s kem bi se moglo ravnat po zrake kako z jednim brodom po moru, i peljat ga kamo bi se htelo. Va svih državah se učenjaci trude da takov balon pronajdu. Čini se kako da će Francezi prvi pronaći zrakoplov ili balon s kem će se moć po volje ravnat. Neki Francez inenom Santos Dumont učinil je jedan balon s kem on po volje ravnat, tako da ga more i proti vetru peljat. Već je Santos Dumont ta balon pred silnim svetom va Parizu probiral i šlo mu je za rukom peljat ga sve okolo Eifelovega tornja u Parizu. Već tom prilikom su se svi Francezi čudili, da je Santos Dumont toliko dostignul. Nego Dumont ni se zaustavil puli tega pokušaja. On je nadalje popravljaj i usavrševaj svoj balon pak je na 28. meseca jenara o. l. u „Monte Carlu“ pred silnim svetom i pred našemi nadvojvodi Ottom i Ferdinandom, učinil svojim balonom pokuse ki su baš jako dobro uspeli.

Okole 11 ur pred podne zdignul se je Santos Dumont svojem balonom va zrak, peljal ga je preko mora dižuć i spuštajuć se sad više sad niže. Od mora okrenul je nazada na mesto od kuda je bil šal ča. Svi ki su tu manovru gledali nisu se mogli donaćuditi kako je mogal Santos Dumont svoj zrakoplov ili balon tako usavršeno učiniti da s njim ravnat kako brodom na moru. Svi su ga oduševljeno pozdravljali. Pomislite malo kako je vela i znamenita stvar imet brod ki po zrake plovi, kako svaka barka na moru.

Ako Bog da ćemo doživeti da se ne ćemo voziti ni po vaporeh ni va železnicah, nego va balonah po zrake pak će se svakamo jako brzo priti.

Automobilni postoli. Jedan francezki list piše, da je va Bazelu jedan inženjer pronašal postoli na automobil. To su nekakovi postoli ki imaju va poplateh makinu. Stakoveni postoli, da se more storić 14 kilometar va uru. Ki će verovat neka veruje ki neće verovat neka gre va Bazel pitat gospodina inženjera.

Neuroća kod požara. Na četiri febrara nastal je va fabrike družtva „American and Avning Company va Saint Louis va severnoj Amerike strašan ogranj. Na jedan put porušilo se je jedna kuća i zasula je devet vatrogasac, ki su siromasi svi poginuli. Ogranj je storić okole deset milijuni dolari škode. Fabrika je bila osegurana.

Srbski ministar Taušanović umri. Sobotu dne 8. o. m. umri je va rečem špitale bivši srbski ministar predsednik Taušanović. Njegovo mrtvo tielo bilo je prenešeno va Biograd.

Mali razgovori.

J. Si bil Matino na prvi ovega meseca va Lovrane na bale.

M. Ča me tarokaš Jožino ter znaš da mane ne pijaža s talijanskum gospodom češnji jist.

J. Škoda, da nisi bil biš bil videl neć po svem svega novega.

M. A ča je to bilo dragi ti? J. Okole pol noći da je prišal na bal Kukumeto pak da se je posel za stol kade se je prijmalo beći od entrat.

M. Ni on bedast ne, nego pul tega ni niš slabo.

J. Ne, istina je, ale govori se da su malo pred tem pobrojili beći pak da su ih opet pobrojili kad je „Kosmatujina“ šal ča. Najedanput da je falilo 40 fljorini. Ki ih je zel ki ih ni? Tutti galantomini ma tabaro manka. Radi tega da je va Lovrane nastala vela smutnja.

M. Sam ja znal da će se ča travinjat na tem bale ma svejedno nisam veroval da zna Kosmatujina takovi busoloti delat.

J. Ja dragi moj Matino, Talijani sve delaju „per la fabbrica del appetito.“

Francika: Je istina šiora Marija da je njilja kei tancala na bale od veterani s klubokom.

Maria: Pak ča je za to!

F. Kvesto se bruto, kvesto se kativa edukacion, to je ofeza za družtvo.

M. Kara leji, ča ne znaju da se je moja mala va talijanskoh konventeh vadila edukacion.

F. Je pravo je, la skazi la prego, ma svejedno ni lepo!

Javna zahvala.

Svoj rodbini, prijateljem i znancem, koji su našega nezaboravnoga supruga odnosno oca

Frana Rubešu Plovanić

sproveli do hladnoga groba i bilo na koji način izrazili nam prigodom naše nesreće svoje sautešće budi ovime izražena najzadnja hvala. Bog im plati!

Rubeši, dne 11. jenara 1902.

Jelena supruga, Ivan Fran i Marijan sinovi, Josipa i Marija neveste.

Najbolji se ljekovi dobiju

u Ljekarni „al Redentore“ („k Spasitelju“)

na Riječi kraj velike crkve a osobito se traže, od samih trava načinjeni te i najkorisniji za zdravlje čovjeka.

Kapi „Spasitelja“ najbolje su sredstvo za umirajati si zdravlje do visoke starosti njihovom redovitom uporabom; er liječe nervjest, odstranjuju drhtanje u žilama, ublažuju reumatizam, očišćuju krv i okrijepljuju želudac, koji je često izvor mnogim bolestim. Izvratno su zatim sredstvo ove čudotvorne kapi „Spasitelja“ proti svakoj žaludčanjoj boli, tjeraju naduvanje i vjetrove, odstranjuju žgaravice u grlu, zatim groznice te gripa u triznu i ocvrta. Redovitim njihovom uporabom pridružuju redovitu probavu, a tim zaprečuju mnoge bolesti. — Jedna botica 50 novč.

Pojasane kapi za maternicu okrijepljuju sa pet kapi na komadiću cukru maternicu, krijepe tijelo od slabijeh i nutekih glav. Jedna botica 35 novč, a nalomješćuju sve do sada kapljice, što ih čine rabe za slabost i maternicu.

Milinski sok proti kašlju. Nenadrkljivo i najejgurnije lječi prehladu u prsima, kašalj, promuklost u grlu. Tko boljuje na pranim bolestima neka rabi samo ovaj „milinski sok“ te će ga pohvaliti njegovim, kao što svjedoče toliko stotina pohvala, koje su mi posali potrebjujući ga. Treba paziti na zaštitni znak „slika Spasitelja“. Ito se nalazi na svakoj botici ovih ljekova; a dobije se jednako u Ljekarni podpisanog kamo molim i naručiti.

Harali !! Ito više botica dobije popusti!

NINKO BABIĆ,
Ljekarnik

Rijeka (Fiume) kraj velike crkve.

Sjećajte se

družbe sv. Cirila i Metoda za Istru!

Grand Hôtel u Opatiji

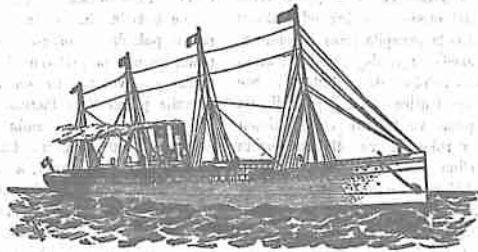
preporuča se p. n. občinstvu osim krasnim sobama i izvrstnom kuhinjom takodjer i lepo uredjenom

Kavanom

u kojoj će se uz dobru kavu naći i liep izbor novina u raznim jezicima medju kojima ima do

pet hrvatskih.

Osobitim štovanjem
W. Zelenhar.

Rieka - Amerika

Medjunarodna putna poslovnicca

L. Mašek i drug
na Rieci

odprema putnike iz Rieke u Ameriku sa najbrzim parobrodima svakog petka i ponedjeljka.

Upute daje bezplatno i brzo

L. Mašek i drug
Via Riva ugao Via Lido.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štjednju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% kamata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama. Vrača na štjednju uložene imosne bez odgovjedi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo otkaza u smislu § 8 družtvenoga statuta.

Zajmovo (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjernice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslie podne; u nedelju i blagdane od 9—12 pp.

Družtvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Bra. Janežića u Voloskom.

Poblize informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janežića i Dra. A. Stangera u Voloskom.

Novčani promet u god. 1900 iznašao je K 979.634-64. — Garancija iznašala je K 108.963—. — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1900 K 427.634-33.

Ravnateljstvo.